Van Heeckerens. Zowel het Vermaningspad 6 als 8 bevatten nog een deel van de oorspronkelijke indeling en rijke inventaris.

Stinzenflora

Zoals bij een voorname familie hoorde legde de familie van Heeckeren een goed verzorgde tuin aan. In het voorjaar is dit erf nog altijd volledig wit van de sneeuwklokken. Om opgevolgd te worden door de voorjaarshelmbloem. Dit is een stinzenplant die op Ameland uitsluitend op dit erf te vinden is. Verder vindt men deze in Friesland op een aantal buitenplaatsen zoals op Dekemastate in Jelsum en op Martenastate in Cornjum. Voorts vindt men er nog steeds een aantal prachtige bomen: een eeuwenoude

zijn logies met schilderijen betaalde. Zijn generatiegenoten hadden veel waardering en respect voor de kunstenaar. Ze kochten werk van hem of kregen dat cadeau in ruil voor diensten. Germ werd vooral bekend door zijn kleurrijke bloemstillevens. Regelmatig schilderde hij in de tuin van het Huuske van de Freule waar hij die bloemstillevens maakte. In eigen land is hij ook bekend geworden door zijn landschapsschilderijen. De panden aan het Vermaningspad heeft hij vele malen vereeuwigd. In een deel van zijn werk zijn kenmerken terug te vinden van de Bergense School, een kunststroming die in de jaren '20 van de vorige eeuw ontstond in het Noord-Hollandse kunstenaarsdorp

V.l.n.r. Voerman Klaas Groenewold, Josina van Heeckeren, freule Julia van Heeckeren en Wipke Minne van Haersma de Wit op het Oerd in ca. 1894.

Het Huuske van de Freule door schilder Germ de Jong (1953).

beuk en taxus, zeer oude hulsten en boerenjasmijnen. Zij bepalen het groene aanzien van deze bijzondere plek.

Schilder Germ de Jong (1886-1967)

De in St. Jacobiparochie geboren Germ de Jong (1886-1967) is als schilder tot ver buiten de provincie Friesland bekend geworden. Rond het midden van de vorige eeuw bracht hij elk jaar langere periodes door op Ameland. Hij logeerde doorgaans in hotel Hofker, waar hij Bergen. In 1989 is in het Natuurcentrum te Nes een uitgebreide expositie geweest van zijn Amelander werk, het meeste uit particulier bezit. In het gemeentehuis in Ballum kunt u een aantal werken van hem bewonderen.

Meer informatie

Wilt u meer weten over het Vermaningspad? Kijk dan op de QR-code bij het Huuske van de Freule of op het infobord bij de Doopsgezinde

Waddencampus levert mooie onderzoeksresultaten op

De meeste onderzoeken en opdrachten waar studenten vanuit de Waddencampus mee aan de slag gaan worden van september tot februari of van februari tot juli uitgevoerd. Vlak voor de zomervakantie van de scholen ingaat worden dan ook veel onderzoeksresultaten opgeleverd. Deze keer waren dit onder andere onderzoeken naar de biovergister, duurzaam verpakkingsmateriaal en het verduurzamen van monumentale panden.

Dit laatste onderzoek willen we graag extra in de schijnwerpers zetten omdat daar een handig stappenplan als resultaat is uitgekomen.

Ameland profileert zich als duurzaam eiland en wil daarin een koplopersrol behouden. Dit lukt alleen

Bent u eigenaar of liefhebber van een historisch gebouw op Ameland? En vraagt u zich af of het mogelijk is om dat historische gebouw te verduurzamen? Mijn Amelander Erfgoedmap is er special voor u. In

deze folder leest u hoe het werkt.

Mijn Amelander Erfgoedmap is een eerste stap in de richting van verduurzaming. Door een aantal stappen te doorlopen, bouwt u kennis op en verzamelt u documentatie over uw gebouw, over de energiesituatie en over uw eigen toekomstwensen. Per onderdeel leest u welke informatie relevant is en bij welke bronnen u deze informatie kunt vinden. Tip: noteer uw bronnen goed, dit komt u later vast nog weer van pas.

U hoeft geen specialistische kennis te hebben om de informatie te verzamelen voor uw Erfgoedmap. Nadat u de informatie voor de map verzameld hebt, wilt u zich misschien verder oriënteren op duurzame maatregelen. In die volgende fase kan de kennis van een expert nodig zijn. Denk bijvoorbeeld aan een duurzaam-erfgoedspecialist of een medewerker van de afdeling monumentenzorg van de gemeente. Ook kunt u overwegen om de Zelfscan duurzaam monument te doen op www.monumenten.nl.

als er op vele vlakken wordt gewerkt aan duurzaamheid. Het realiseren van beter geïsoleerde woningen met duurzame energiesystemen is een onderdeel daarvan.

De gemeente wilde graag weten hoe eigenaren van monumentale pan-

Veel succes en plezier met het maken van uw Mijn Amelander Erfgoedmap!

Martijn Haitink (Dijkoraad R.R.G. B.V.), Luc van Tiggelen (gemeente Ameland), Tineke van der Schoor en Maarten Vieveen (Kenniscentrum NoorderRuimte, Hanzehogeschool Groningen)

De volgende stap richting duurzaam erfgoed

Met het doorlopen van de stappen van de Mijn Amelander Erfgoedmap heeft u informatie over uw gebouw en toekomstwensen in kaart gebracht. Dit vormt de basis voor de volgende stap:

- U kunt zich gaan oriënteren op mogelijk energiemaatregelen, bijvoorbeeld via de Zelfscan Duurzaam Monument op www.monumenten.nl.
- U kunt contact opnemen met de duurzaamheidsspecialist Erwin de Boer van de gemeente Ameland, deze kan samen met de collega Cris Molenaar van de afdeling erfgoed bij u langskomen en vertellen wat vanuit monumentwaarden gepaste duurzame maatregelen zijn.
- U kunt een gespecialiseerd bureau (erfgoedadiesbureau of restauratie

den geholpen kunnen worden bij het verduurzamen van hun pand. Er zijn namelijk veel landelijke regels die bijvoorbeeld zonnepanelen en dubbelglas niet mogelijk maken. Daarom is er onderzoek gedaan naar manieren om deze woningen toch te kunnen verduurzamen.

Een stappenplan om daarmee aan de slag te gaan is verwerkt in een flyer en te verkrijgen bij de gemeente.

Het onderzoek werd uitgevoerd door studenten van NoorderRuimte - Hanzehogeschool, Dijkoraad en de gemeente Ameland in samenwerking met de Waddencampus.

architect) vragen onderzoek te doen naar de onderhoudssituatie, bouwhistorische waarden. Op basis van dit gedegen onderzoek kunnen zij een Duurzaam Monument (DuMo) advies op maat voor u maken. Ook kunnen zij u begeleiden bij vergunnings- en financieringstrajecten.

Wij zijn benieuwd naar uw ervaringen met de Mijn Amelander Erfgoedmap en stellen het op prijs als u ons hier wat over kunt laten weten.
Is deze stapsgewijze werkwijze begrijpelijk, bruikbaar en relevant?
Heeft u tips of voorbeelden?
Wij horen het graag via
maarten@noorderruimte.nl

Deze Mijn Amelander erfgoed ID-kaart is opgesteld voor het onderzoeksproject Erfgoed geeft Ameland energie!
Een project over hoe Amelanders denken over de impact van de energiemaatregelen voor kenmerkende historische gebouwen, dorpen en landschappen.

Het project is mede mogelijk gemaakt en uitgevoerd door: SIA KIEM HBO, de gemeente Ameland, Dijkoraad R.R.G. B.V. en het kenniscentrum NoorderRuimte van de Hanzehogeschool Groningen.

Najaarsverkoping en boekenmarkt

Op woensdag 20 oktober a.s. houdt de Zusterkring van de Federatie Doopsgezind en Gereformeerd Ameland weer haar najaarsverkoping en boekenmarkt. En wel in de Westerlaankerk in Hollum van 14.00 uur tot 16.30 uur. Er is weer van alles te koop, vele soorten boeken en oude platen, muziekplaten, cd's etc. Sokken, sjaals, mutsen, handdoeken, (geborduurde) gastendoekjes, slabben, verjaardagskalenders

(van Ameland), fotokaarten en mooie afbeeldingen op canvasschilderijtjes. Te veel om allemaal op te noemen. Kom gewoon even kijken. Er is een tafel met heerlijk zelf gebakken gebak. De 'winkel van sinkel' van alles wat.

Er zijn mooie prijzen te winnen. En sjoelen, pakjes knippen voor de jeugd. Aan de koffietafel kunt u koffie, thee of limonade verkrijgen. We hopen u daar te ontmoeten.

Advertentie

